

B-ová byla v rozhodné době churavá, že při jejím stavu churavosti bylo indikováno přerušení těhotenství, že zákrok byl u ní nutným, neměla-li zaplatiti těhotenství životem. Námitka ta je oprávněná, neboť, bylo-li následkem zdravotního stavu obžalované B-ové přerušení jejího těhotenství nutným, nebylo ani trestným s hlediska Šu 9, 5, 144 tr. zák. nedokonané svádění Š-ové, by na ní předsevzala čin, vedoucí k vypuzení plodu, jenž podle zdravotního stavu B-ové musil býti odstraněn. Napadený rozsudek sice zjišťuje chorobný stav B-ové, avšak nevypořádal se náležitě s touto otázkou a nezaujal k ní přesného a správného stanoviska. Lékaři znalci MUDr. Karel S. a MUDr. Rajmund T. uvedli ve svém posudku dne 28. května 1924, že Josefa B-ová jest tělesně sešlá a stížena tuberkulosním katarhem levého plicního hrotu a že její zdravotní stav jest takový, že bývá při něm indikováno předčasné přerušení těhotenství. V napadeném rozsudku se praví, že obžalovanou B-ovou nezprošťuje viny ani ta okolnost, že — jak jest dokázáno posudkem znalců lékařů — její zdravotní stav byl takový, že bývá při něm indikováno předčasné přerušení těhotenství, neboť i tehdy prý B-ová se směla o pomoc obrátiti jen k lékaři, ale nikdy k pouhé porodní asistentce, jakou jest a byla obžalovaná Š-ová. Než napadený rozsudek nezjišťuje jasně, jaké byly příčiny chorobného stavu obžalované B-ové a zejména nezjišťuje, zda stav ten byl tu v době, kdy se B-ová obrátila na Š-ovou se žádostí za přerušení těhotenství. Ta okolnost, že se B-ová obrátila o pomoc na porodní asistentku a ne na lékaře, jest s hlediska zločinu podle §§ 9, 5 a 144 tr. zák. nerozhodná. Okolnost ta byla by bývala snad důležitou pokud se týče Š-ové s hlediska trestného činu podle Šu 335 tr. zák., kdyby se byla Š-ová při manipulaci na B-ové dopustila nějaké nedbalosti, mající v zápětí následky uvedené v Šu 335 tr. zák., po případě s hlediska Šu 431 tr. zák. Než těchto trestních ustanovení nelze použiti vůči B-ové, jež přece, předpokládajíc ovšem, že potrat byl nutný, byla pak jen předmětem uvedených trestných činů. Bylo proto zmateční stížnosti obžalované B-ové vyhověti a napadený rozsudek, v němž nejsou zjištěny ony skutečnosti, které při správném použití zákona měly by býti základem nálezu, nejen ohledně stěžovatelky, nýbrž podle Šu 290 tr. ř. z moci úřední i ohledně spoluobžalované Anděly O-ové, jež nepodala stížnosti, jako zmatečný zrušiti, a věc vrátiti soudu své stolice, by ji v rozsahu zrušení znova projednal a rozsoudil.

Čís. 2325.

Telegrafy (zákon ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924).

Propadnutí zařízení ve smyslu pátého odstavce Šu 24 zákona jest vysloviti bez ohledu na to, zda jest vlastnictvím pachatelovým, či osoby třetí.

Skutková podstata přečinu Šu 24 odstavec první zákona předpokládá činnost trvalou; nespadá sem ojedinělý případ výroby, dovozu nebo prodeje radiotelegrafního zařízení.

I výkon výroku o propadnutí radiotelefonního zařízení lze podmíněně odlišiti (§ 1 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n.).

(Rozh. ze dne 24. března 1926, Zm II 546/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku zemského soudu v Opavě ze dne 2. října 1925, jímž byl obžalovaný Jindřich B. uznán vinným přečinem podle Šu 24 odst. první zák. ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924, a uznal právem, že radiotelefonní přístroj s celým zařízením patřící Arnoštu K-ovi a zabavený u obžalovaného Jindřicha B-a propadá podle Šu 24 odst. pátý zák. ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924 ve prospěch státu. Zároveň zrušil podle Šu 290 tr. ř. z moci úřední rozsudkový výrok, že obžalovaný Jindřich B. bez povolení vyrobil radiotelefonické zařízení a že i tím spáchal přečin podle Šu 24 odst. první zákona, a sprostil obžalovaného Jindřicha B-a podle Šu 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby, že v červnu 1925 ve V. beze zvláštního povolení vyrobil radiotelefonní zařízení a že také tím spáchal přečin podle Šu 24 odst. první zák. ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924. Důsledkem toho zrušil též výrok o trestu a výrok s tím související, zejména i výrok, jímž byly prohlášeny za propadlé dva dřevěné knoflíky a čtyři drátěné kroužky jako součástky radiotelefonního zařízení obžalovaným B-em vyrobené. Obžalovanému uložil znova trest a to podle Šu 24 odst. první zákona za použití §§ 266 a 260 b) tr. zák. trest vězení v trvání 8 dnů, zostřeného jedním postem. Podle §§ 1 a 3 zák. ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. povolil obžalovanému Jindřichu B-ovi podmíněný odklad výkonu trestu a lhůtu zkušební určil na dva roky s tím, že podmíněné odsouzení vztahuje se též na výrok o propadnutí radiotelefonního přístroje.

Důvody:

Zmateční stížnosti, opírající se o důvod zmatečnosti čís. 11 Šu 281 tr. ř., dlužno přiznati oprávnění. Nálezací soud, uznáv obžalovaného Jindřicha B-a vinným přečinem podle Šu 24 odst. první zákona čís. 9 z roku 1924, jehož se dopustil tím, že bez zvláštního úředního povolení přechovával a vyráběl radiotelefonní zařízení, vyslovil kromě hlavního trestu propadnutí dvou dřevěných knoflíků a čtyř drátěných kroužků, jež si obžalovaný vyrobil jako součástky radiotelefonního zařízení, nikoliv také propadnutí radiotelefonního přístroje s celým zařízením, ačkoliv tvořil také předmět rozsudku, a to s odůvodněním, že tento přístroj, jež obžalovaný nedovoleně přechovával, jest vlastnictvím Arnošta K-a, který prý se nesúčastnil na trestném činu obžalovaného, ani nebyl stíhán pro spoluvinu (podílnictví) na tomto činu a není dokázáno, že by se byl též nějak jinakúčastnil na jednání obviněného, zvláště, že by byl půjčil svůj radiový přístroj dobrovolně osobě, která sama koncese neměla.

Toto rozhodnutí však neodpovídá ustanovení Šu 24 odst. pátý zákona čís. 9 z roku 1924, který předpisuje obligatorně, že radiotelefonní zařízení, o němž soud zjistil, že ho někdo přechovával, vyráběl, prodá-

val, dovážel (bez úředního povolení) propadá ve prospěch státu, bez ohledu na to, je-li vlastnictvím pachatelovým, či osoby třetí. Rozsudek přehlíží, že při propadnutí radiotelefonního zařízení nejde výhradně jen o vedlejší trest, který ovšem může postihnouti jen pachatele ať již přímého, ať spoluvinníka, nebo účastníka trestného činu, proti němuž bylo trestní řízení provedeno, nýbrž současně také opatření rázu administrativního, především policejního, které ovšem může postihnouti i třetí osobu na trestném činu nesúčastněnou, je-li vlastníkem věcí, které byly předmětem trestného činu. Jde tu o případ, vzhledem k obdobným předpisům ve starších i novějších zákonech, vydaných k doplnění obecného trestního zákona (§ 36 zbroj. pat., § 101 zák. o pat., § 27 zák. o známkách, § 56 zák. autor., § 72 zák. o dobyt. moru, § 18 odst. třetí zák. ze dne 23. března 1923, čís. 60 sb. z. a n.), kde se rovněž nařizuje prohlášení určitých předmětů za propadlé bez ohledu na to, náležejí-li vinníku či osobě jiné — nikterak řídký, že někdo utrpí na svých vlastnických právech újmy trestným činem a musí se spokojiti s tím, že se může za svou škodu hojiti na pachateli trestného činu. Nemůže proto býti okolnost, zdůrazněná v rozsudku, že radiotelefonní přístroj, jež obžalovaný nedovoleně přechovával, byl vlastnictvím osoby třetí, na překážku, by soud nevyslovil jeho propadnutí, kdyžť zákon tak nařizuje obligatorně z důvodů policejně bezpečnostních, by byly zamezeny újmy hrozící bezpečnosti a zájmům státu z toho, že přístroj zůstane v držení osoby, která byla přistižena při nedovoleném jeho přechovávání a mohla by ho zneužít. Tím, že nalézací soud se nezachoval podle předpisu §u 24 zákona čís. 9 z roku 1924 a neuznal na propadnutí radiotelefonního přístroje, překročil meze svého trestního oprávnění a zavinil zmatečnost rozsudku podle čís. 11 §u 281 tr. ř. Bylo proto vyhověti odůvodněné zmateční stížnosti a uznati, jak se stalo.

Trestní sankce §u 24 zákona čís. 9 z roku 1924 vztahuje se mimo případ přechovávání radiotelegrafního zařízení na toho, kdo taková nebo radiotelefonní zařízení vyrábí, prodává, dováží, což vše předpokládá činnost trvalou, opětování, třebaš ne po živnostensku provozovanou; zákon nemínil tedy postihnouti trestem toho, kdo pouze jednou na př. jako radioamater vyrobí, doveze, prodá zařízení radiotelegrafní. Tomu nasvědčuje nejen mluvnický výklad §u 24 — zákon užívá slovesných tvarů iterativních: »vyrábí, dováží, prodává«, nikoliv skonalé formy: »vyrobí, doveze, prodá«, jakož i souvislost s jinými ustanoveními zákona (§ 1 slovo vyráběti, § 3, 4) a zejména účel, který tu zákon sledoval, totiž, by vyrábění, dovážení, prodávání, tedy trvalá činnost byla závislá na povolení z důvodů technických, naproti tomu však, by ojedinělé případy výroby, prodeje atd. zvláště se strany radioamatérů nebyly trestány, poněvadž jejich činnost jest dostatečně postižena trestností přechovávání podle §u 24 zákona čís. 9 z roku 1924, po případě §u 18 zákona čís. 60 z roku 1923. Pokud tedy nalézací soud odsuzuje obžalovaného, — o němž zjišťuje, že si pouze jednou a pro sebe jako radioamater vyrobil několik součástek radiotelefonního přístroje — pro přečin podle §u 24 zákona čís. 9 z roku 1924, použil v tomto směru trestního zákona nesprávně v neprospěch obžalovaného, takže rozsudek trpí nevytýkaným

zmatkem podle čis. 9 a) Šu 281 tr. ř. Bylo tudíž ve smyslu Šu 290 tr. ř. z moci úřední zrušiti rozsudek ve výroku, že se obžalovaný dopustil přečinu podle Šu 24 odst. první zákona ze dne 20. prosince 1923, čis. 9 sb. z. a n. z roku 1924 též tím, že si vyrobil několik součástek radiotelefonního zařízení. Důsledkem zrušení výroku o vině byl zrušen též výrok o trestu a výroky s tím související a trest byl obžalovanému podle Šu 24 odst. první zákona znova vyměřen.

Rovněž zrušen výrok, jímž prohlášeny byly součástky obviněným vyrobené a to dva dřevěné knoflíky a čtyři drátěné kroužky za propadlé ve prospěch státu a to z těchto důvodů: V rozsudečném výroku není sice označen trestný čin po stránce skutkové a neodpovídá výrok ten zákonnému předpisu Šu 260 odst. první a druhý tr. ř., poněvadž v něm uvedena jest toliko formule zákona. Rozsudkový výrok ten nutno však doplniti rozsudkovými důvody, jež jediné obsahují zjištění (skutečnosti v rozsudkovém výroku uvedené nejsou totiž zjištěními) a v těch jest pouze zjištěno, že obžalovaný vyrobil tyto obě součástky prvním soudem za propadlé prohlášené, nikoli však též, že by je byl přechovával, jak všeobecně zní rozsudkový výrok. Ježto tudíž obžalovaný byl sprostěn z obžaloby, že vyrobil ony součástky, a poněvadž podle zjištění nalézacího soudu součástky ty nepřechovával (nač ostatně ani obžaloba nezněla), bylo důsledně zrušiti také výrok o propadnutí těchto součástek, jak se stalo.

Pomíněný odklad výkonu trestu přiznán byl obžalovanému vzhledem k tomu, že se těší dobré pověsti, k činu se doznal, dopustil se ho jen v patrné nepředloženosti a že požádal o povolení přechovávání radiotelefonických zařízení již několik dní před jich zabavením a to týž den, kdy mu K-ová zapůjčila radiotelefonní přístroj, by tak napravil svoje pochybení proti platnému řádu. Z těchto okolností lze důvodně očekávati, že se obžalovaný vystříhá v budoucnu každého trestného činu a povede napříště pořádný život, takže výkonu trestu není u něho zapotřebí. Doba dvou let považována pak za přiměřenou lhůtu osvědčovací. Výkon výroku o propadnutí radiotelefonního přístroje odložen byl rovněž na dobu dvou let, a to proto, ježto tomu nebrání zřetele veřejné, ani důležité zřetele soukromé (§ 5 odst. druhý zák. ze dne 17. října 1919, čis. 562 sb. z. a n.).

Čís. 2326.

Ustanovení třetího odstavce článku V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čis. 8 ř. zák. z roku 1863 má místo jen při urážkách tiskem.

Obžaloba pro zločin Šu 209 tr. zák. nezahrnuje v sobě soukromou obžalobu pro přestupek proti bezpečnosti cti (§ 495 odstavec první tr. zák.).

(Rozh. ze dne 24. března 1926, Zm II 560/25.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmatečným stížnostem státního zastupitelství a obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 16. září 1925, jímž byl obžalovaný Gabriel R. uznán vinným přestupkem proti bezpečnosti cti podle Šu 487 tr. zák. a článku V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čis.